

The NarcoSexuals

DRIES VERHOEVEN

Terloops
voyeurisme,
achteloze
eenzaamheid

Marina Kaptijn

Gezien op 11 augustus 2022

Locatie, Theaterfestival Boulevard
Den Bosch

De urenlange performance 'The NarcoSexuals' van de Nederlandse theatermaker en beeldend kunstenaar Dries Verhoeven speelt zich af in een vakantie huisje dat zijn beste tijd gehad heeft. Door grote ramen kan het publiek naar binnen kijken. Je kan op elk willekeurig moment binnenstappen in deze voorstelling, want het is een *loop* zonder begin of eind. Een publieksbegeleider adviseert om toch zo'n 50 minuten te blijven. Later nog eens terugkomen mag ook. Ik bleef ruim een uur, maar bleef daarna nog lang in de greep van dit werk.

13 AUGUSTUS 2022

Het is nog niet helemaal donker als ik op de locatie kom en de avondlucht is nog steeds zwoel. Toch ben ik licht opgelucht als ik het paadje tussen de struiken, bezaaid met papieren zakdoekjes, door ben gekomen en op opener terrein kom. Daar staat het huisje waar zich alles afspeelt.

Het huisje is een installatie die speciaal voor 'The NarcoSexuals' gebouwd werd. Tijdens Theaterfestival Boulevard in Den Bosch staat het opgesteld op een op zanderig terrein tussen de bosjes achter het treinstation. Tot 1990 tippelden er sekswerksters. Binnen zien we 7 mannen, jongens. Ze zijn naakt, dragen witte lenzen met angstaanjagend zwarte pupillen. Ze gaan af en toe van de ene naar de andere fel verlichte ruimte. In een bed, op een bank, of tegen de vensterbank suggereren ze dat ze seks hebben. *Chemsex* of seksueel drugsgebruik om precies te zijn.

Het publiek beweegt mee, om het huisje en de mannen heen. Verhoeven regisseert immers ook de rol van het publiek. We kijken naar de mannen binnen, maar ook naar de andere kijkers die met hun rood verlichte koptelefoon iets van *aliens* hebben. Door die koptelefoons horen we ondertussen vele stemmen (van de performers?). Hun tekst kwam tot stand door interviews die Dries Verhoeven

afnam van veertien mannen die ervaring hadden met seksueel drugsgebruik. De performers in het huis praten mee met de bandopname, we zien hun lippen bewegen, soms net niet synchroon met de tekst, achteloos.

Tijdens het kijken staat af er toe iemand te dichtbij en voel ik de warme blote huid van een vreemde naast me. Doorgaans hindert dat me weinig, maar nu in deze context staat het me meteen enorm tegen. Omdat ik al zoveel blote lijven te zien krijg. Lijven die me soms wel en soms niet aanstaan, pal voor mijn neus. Teveel piemels, teveel huid, teveel meedeinende ballen, teveel billen tegen de ruit aangedrukt.

Om een beetje afstand te houden van de mensen om me klim ik op een ladder. Vanuit die positie kan ik door een hoog, klein raam binnen gluren. Op dat moment zie ik m'n eigen glurende gezicht in de spiegel van de toiletruimte. Ik hoop dat ik zelf niet gespot word door een performers, want ze kijken door de ruiten wel terug naar de buitenstaanders, ook al geven ze de indruk die niet te zien.

Misschien komt dat door die lenzen, die hen een half dierlijk, half gedrogeerd uiterlijk geven. De associatie met aapjes kijken is daardoor de hele performance aanwezig. Ik betrap mezelf er op dat ik de andere mensen in het publiek daarvan beticht, vooral als ze hun neus plat drukken tegen de ruiten. Ik reken mezelf eerder tot de categorie 'edel publiek'. Tot ik me bedenk dat uiterekend ik dan wel op een ladder ging staan. Over arrogante vooroordelen gesproken...

Wat zegt dit over de betekenis van nabijheid, intimiteit, eenzaamheid en sociale vervreemding?

Het valt me na enige tijd op dat Dries Verhoeven niet alleen het publiek en de performers haast onmerkbaar, maar wel precies regisseert. Ook in het interieur van het sleetse huisje is er weinig toevallig, hoe alledaags het ook lijkt. Alles is hier in scène gezet. Naast verdorde plantjes staat een oude televisie met beelden van vrolijke sexy feestjes uit de jaren 1970. Achter een ruit zien we een 'Silence=Death' poster van een oude AIDS campagne. Naast wat keukengerei staat een potje vaseline, en tussen de verkleurde kruidenpotjes staat een flesje met vloeibare drugs. Het lijken toevallige details, maar ze schetsen wel een leefwereld. Groezelig maar perfect in beeld gebracht. Subtiële lichtveranderingen als de performers van kamer naar kamer of van de bank naar het aanrecht gaan versterken die sfeer.

De suggestie van seks, open en bloot, en de nieuwsgierigheid van de bezoekers buiten maakt ruimte vrij om deze performance te bevragen. Wat zegt die over de betekenis van nabijheid, intimiteit, eenzaamheid en sociale vervreemding?

In de tekst van Dries Verhoeven die ik achteraf krijg lees ik dat hij het landschap in kaart wil brengen waarin seksueel drugsgebruik langzaamaan normaliseert. Hij hoopt uit te vinden hoe dat zich verhoudt tot de geschiedenis van 'gay liberation'. Beelden in het huisje roepen die periode op: foto's van discotheek Roxy in Amsterdam of de beroemde foto van Grace Jones in een anatomisch onmogelijke *arabesque* op de cover van de LP 'island Live', gemaakt door Jean-Paul Goude. Ze contrasteren scherp met het emotionloze van de performance die zich voor onze neus afspeelt. Vrolijkheid komt alleen van de (tv-)beelden.

Bij de 7 performers is zelfs nog minder emotie te bespeuren dan bij de menselijk aandoende robot die de hoofdrol speelde in Verhoeven's installatie 'Happiness' uit 2019. Hun uitdrukking blijft vlak, zowel wanneer ze je aankijken en de tekst op de band mee lippen als tijdens een mini discodansje of wanneer ze wrijvende, bukkende, masserende, likkende bewegingen samen of alleen maken. Emotie ontbreekt zelfs als één van de performers in een grijze verhuisdeken afgevoerd wordt.

In de tekst gaat het soms over de ervaring van dichtbij zijn, diep gaan, lief zijn, zorgen voor, maar alles is steeds uitdrukkelijk gekoppeld aan drugsgebruik. Ik zie leegte en eenzaamheid, versterkt door de consequente, achteloze manier van performen. Na afloop, ik blijf ruim een uur, moet ik echt even bijkomen omdat het me zo raakt.

'The NarcoSexuals' confronteert het publiek met de vooroordelen die bestaan over de begrippen nabijheid, intimiteit, warmte, liefde maar ook met de vooroordelen die hetero's hebben over homo's en over homo's, drugs en sex. Verhoeven zegt er dit over:

'In een tijd die velen van ons ervaren als competitief en individualistisch laat *chemsex* ons in ieder geval nadenken over collectieve queer manieren van samenzijn. Tegenwoordig is het ongepast om midden op straat een vreemde te omhelzen, of in je blote kont door de stad te fietsen. De drugs katapulteren ons terug naar het COC van de jaren 90, of de Roxy van de jaren 80, naar de Bacchanalen uit de Grieks-Romeinse oudheid, of nog verder terug: duizenden jaren daarvoor, toen we nog deel waren van het dierenrijk en niemand ons had verteld wat vroom was, wat verstandig was of beschaafd.'